

Cronica : entschatta october 1979 entochen la fin da fevrer 1980

Autor(en): **Berther, Norbert**

Objektyp: **Article**

Zeitschrift: **Igl Ischi : organ della Romania (Societat de Students Romontschs)**

Band (Jahr): **65 (1980)**

Heft 14

PDF erstellt am: **11.09.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-881826>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Cronica

(Entschatta october 1979 entochen la fin da fevrer 1980)

Fatgs romontschs

La Romania sut in niev tgamun

La radunonza generala dalla Romania dils 17 da december stat sut l'enzenna dallas elecziuns. Tut ils suprastonts excepieu il vicepresidente, dr. Giusep Capaul, havevan demissiunau: Ignazi Cathomen, president; Albert Decurtins, cassier; ed ils assessurs Silvio Camenisch, sur Felici Riedi, prof. Isidor Winzap sco era il representant dils students Ramun Berther. Sco successurs elegian ils delegai ils sequents: dr. Giusep Capaul, president, scol. Giusep Decurtins, cassier, Maria Cadruvi, Pieder Caduff, dr. Bernard Cathomas, sur Marcus Flury e stud. fil. Leo Tuor assessurs. Sco successur da lic. fil. Pieder Simeon, redactur dil Tschespet, vegnan Guglielm Gadola e dr. Valentin Vincenz tscharni. Era tier la redacziun digl Ischi semestril dat ei midadas: Enstagl dils demissiunonts sur Gion Martin Pelican e dr. Marcus Defuns elegia la radunonza sora Florentina Camartin e lic. oec. Paul Decurtins. Ils veders, numnadamein Norbert Berther, Richard Cavigelli e lic. fil. Giusep Decurtins vegnan confirmai.

Il punct culminont dalla radunonza munta la nominaziun sco commember d'honor da dr. Gion Deplazes sco renconuschientscha per siu engaschi per il romontsch. Siu convischin, Theo Candinas, salva la laudatio. (Cump. Gasetta Romontscha, 20-11-1979).

Dieta romontscha per las autoritads communalas

Il 28 da november realisescha la Ligia Romontscha a Falera ina dieta da lavur per ils canzlists ed ulteriurs representants dallas autoritads communalas digl in-tschess dalla Romania e Renania. Redactur Giusep Decurtins salva in referat davart il tema: «Il romontsch ella veta publica e l'administraziun communal». Gion Martin Bundi, Sagogn, Paulin Decurtins, Trun, Augustin Killias, Lags, Urban Caduff, Breil e Toni Halter, Vella presentan votums cun vesta sin la pratica quotidiana. La dieta munta in success, ein gie quasi tuttas vischnaucas dil territori numnau representadas.

Emprem translatur romontsch cantunal

Il 3 da december elegia la Regenza grischuna scol. sec. Ignaz Cathomen da Falera sco emprem translatur romontsch tier il Cantun. El ei en emprema lingia responsabels per la versiun romontscha dalla collecziun da leschas grischunas.

Felix Giger daventa redactor tier il Dicziunari romontsch (DRG)

En la seduta da miez november elegia la suprastonza dalla Societad retoromontscha dr. *Felix Giger* sco tierz redactor dil DRG. Felix Giger ei carschius si a Surrein, ha fatg il gimnasi a Mustér e terminau ses studis da romanistica a Friburg cun ina dissertaziun davart in drama engiadines (Hecastus) buca edius. Dapi 1976 lavura el sco collaboratur scientific tier il DRG. – El post d'assistent, scaffius novissimamein, vegn *Kuno Widmer*, scolast districtual da Gränichen e vischin da Ftan tscharnius. Sco nova commembra ella cumissiun filologica, igl organ che survigilescha la lavur dil DRG, numna la suprastonza dr. *Ricarda Liver* da Berna/Flerden.

Iso Camartin, secretari dalla Ligia Romontscha, seretila

L'entschatta schaner inoltrescha dr. Iso Camartin, secretari dalla Ligia Romontscha dapi igl atun 1978, sia demissiun per igl emprum d'uost 1980. El vul puspei sededicar alla lavur scientifica e publicistica.

Novs suprastonts dalla Ligia Romontscha

La radunonza da delegai dalla Ligia Romontscha, che ha liug ils 8 da december a Cuera, elegia sco novs suprastonts Sep Item (Renania) e Flurin Bischoff (Uniun dals Grischs). Els remplazzan Cristian Caduff e dr. Jachen Curdin Arquint che han apparteniu 20 onns alla suprastonza. Ils ulteriurs commembers dalla suprastonza vegnan confirmai: Romedi Arquint (president), Theo Candinas (Romania) e Ruedi Netzer (Uniun Rumantscha da Surmeir). Reelegi vegnan era ils suppleants prof. Isidor Winzap (Romania) e Faust Signorell (UdG) ed elegi da niev Gion Kunfermann (Renania) e Gian Andrea Waldburger (UdG). Sco revisur da quen vegn Augustin Cathomen tscharnius en piazza da Martin Quinter. – Ina ulteriura impurtanta tractanda ei il program da lavur per 1980. Quel preveda las activitads per ils suandonts camps: scolaziun e formaziun, scolaziun da carschi, contacts cun las vischnaucas, autoritads, uniuns ed instituziuns, teater romontsch, neologissem ed avischinaziun, mediums da massa, informaziun e las ediziuns.

La lescha da lungatgs en discussiun

Suenter che la Ligia Romontscha ha schau prender posiziun las uniuns affiliadas davart la lescha da lungatgs el Grischun, ha ella purificau il sboz dils experts. Ils 27 d'october discussiuneschan ils delegai la proposta per ina lescha. Ina discussiun animada leventa la damonda pertuccont il diever uffical dils idioms. Per la legislaziun ein il ladin ed il sursilvan previ e per l'informaziun en cass circumscrets *mo* il surmiran. Cun quei davos punct van buca tuts d'accord, denter auter era la Romania. Ella sessiun dils 8 da december acceptan ils delegai la proposta da Jacques Guidon da reglar il diever dils idioms en in uorden executoric e da buca cumpigliar quei problem ella lescha. Ella votaziun finala accepta la radunonza cun 34 gies encunter 2 nas e 3 abstenziuns il sboz per mauns dalla Regenza grischuna.

Finalmein ina historia detagliada dalla litteratura romontscha

Gia daditg han ils Romontschs desiderau ina historia detagliada davart la litteratura romontscha. Igl atun vargau ei quei giavisch finalmein ius en vigur. Ils 27 da october san il president ed il secretari dalla Ligia Romontscha, Romedi Arquint ed Iso Camartin, presentar l'impurtonta ovra alla pressa. Era igl autur, prof. Reto R. Bezzola ei presents. El ha luvrau ver 12 onns vi da quella ovra che cumpeglia varga 900 paginas. Il cudisch edius dalla Ligia Romontscha e stampaus dalla Stamparia engiadinaisa a Samedan ei screts en ladin puter. El vegn a render buns survetschs specialmein allas scolas medias, denton era als ulteriurs Romontschs interessai e buca il davos als scribents romontschs.

Ina antologia romontscha – tudestga

La fin d'october edeschan la Quarta Lingua e la casa editura Artemis a Turitg ina antologia romontscha-tudestga sut il tetel «Rumantscheia» Ludovic Hendry ed Andri Peer han rimnau texts da 38 auturs romontschs ed han procurau per la translaziun tudestga, per la quala Bernard von Arx ha giu la redacziun finala. La finamira da quella ovra ei da dar in'inventarisaziun dalla litteratura romontscha hodierna e da dar a tals che san buca romontsch la pusseivladad da s'occupar dalla litteratura romontscha. Alla fin indicheschan ils redactors aunc ina cuorta biografia ed ina bibliografia dils auturs.

Novaziuns tier la Televisiun romontscha

A partir da 1980 ha ei dau differentas midadas tier la Televisiun romontscha. Il «Balcun tort» vegn remplazzaus dalla «Svizra romontscha». Quei ei ina emissiun da magazin che vul mussar veta, cultura e lungatg digl intschess romontsch. La cronica croda naven, vegn denton integrada ella nova emissiun jamnila, el «*Tele-guard*». Quella vegn emessa mintga sonda sera duront 10 minutas e repetida la dumengia suentermiezdi. Ella «rapporta da fatgs actuals ord il territori romontsch da tschep, dad eveniments grischuns d'impurtonza generala, d'instituziuns ed accziuns romontschas ordeifer il Grischun e bien e savens da fatgs che dependan buca directamein dall'actualitad». – L'emissiun d'affons ha survegniu in auter num, numnadamein «*La trucca d'istorias*» e vegn trasmessa mintgamai mardis e sonda sera. – Dil tuttafatg nova ei era l'emissiun religiosa «*In plaid sin via*» che vegn trasmessa 4 gadas ad onn, numnadamein il Venderdis sogn, d'Anceinza, l'emprema dumengia d'uost e da Nadal.

Religiun

Niev sanctuari ad Acla

En piazza dalla caplutta da s. Giachen, destruida 1975 entras la lavina, han ils vischins dad Acla erigiu in nieve sanctuari tenor ils plans d'architect Richard Brosi.

Ils iniziants principals da quei edifeci ein ils dus spirituals oriunds dad Acla sur Martin Bearth ed Aluis Venzin. La dumengia, ils 21 d'october benedescha vicari general Giusep Pelican il niev sanctuari.

Novas dallas pleivs da Medel e Mustér

Sco ina dallas davosas vischnauncas grischunas decida *Medel* ils 4 da november da separar la pleiv dalla vischnaunca politica. Tochen dacheu vegnevan quellas duas instituziuns administradas ensemen. – Ella medema radunonza acceptan ils Medelins era la nova constituziun da pleiv. – Era *Mustér* accepta ils 28 d'october ina nova constituziun da pleiv ed in niev regulativ da taglia per ils parochians. En connex culla radunonza da pleiv vegn ei communicau che la caplutta da s. Valentin a Mompé/Medel seigi vegnida restaurada exteriuramein e che la baselgia s. Gada hagi retschiert in niev tetg.

Novas orglas a Mustér ed a Rabius

Ils 11 da november sa la *Claustra da Mustér* collaudar la nova orgla el chor dalla baselgia principala. Ella duei survir principalmein agl accumpignament dil cant choral e dallas canzuns. L'orgla deriva dalla firma Mathis a Näfels. Frater Theodor Stäuble ha fatg ils entagls artistics. A caschun dalla inauguraziun edescha Pader dr. Urban Affentranger ina plascheivla scartira davart las orglas dalla claustra da Mustér. (Cump. GR, 16-11-1979.) – Da Nadal sa era la *pleiv da Rabius* inaugurar ina nova orgla. Ella ei vegnida construida dalla firma d'orglas a Favugn. In fatg singular munta la finanziaziun dil niev instrument sacral entras Alfons Tuor (*1898). Alla inauguraziun declara Pader Urban Affentranger l'orgla e silsunter suna prof. Gion Antoni Derungs entginas da sias cumposiziuns. Denter quellas producziuns contan ils affons da Rabius enzacontas veglias canzuns da Nadal sut la direcziun da scol. Giusep Decurtins.

Novs zenns per la pleiv da s. Luregn, Surcasti/Uors

Sco emprema etappa dalla restauraziun dalla baselgia parochiala s. Luregn, Surcasti/Uors vegnan dus zenns novs benedi ils 7 d'october da sur canoni Christian Monn. Els derivan dalla firma Ruetschi dad Aarau e van bein a prau culs dus zenns veders. Igl entir tuchiez vegn mess ussa en moviment cun forza electrica.

100 onns Pleiv catolica a Glion

Ils 27 e 28 d'october festivescha la pleiv da Glion il giubileum da tschien onns da sia existenza. Sur vicari general, Giusep Pelican, fa la messa ed il priedi festiv. Suenter miezdi salva dr. Leo Schmid, Cuera/Glion, in referat davart il tema «Tschien onns baselgia parochiala catolica Glion».

Cultura

Success per Peder Cadotsch e Gion Antoni Derungs

A caschun digl onn internaziunal digl affon organisescha il comité svizzer dalla UNICEF ina concorrenza internaziunala per ina canzun digl affon. La giuria svizra selecziunescha da mintga lungatg naziunal ina contribuziun ed elegia la poesia da dr. Peder Cadotsch e prof. Gion Antoni Derungs sco emprema contribuziun per la concorrenza internaziunala. – (Text e melodia → GR, 13-11-1979.)

In niev musical romontsch

Suenter 5 onns ha Armin Caduff, Tavanasa/Turitg, puspei creau in niev musical romontsch cun il tetel: Frisal-Frisal. Ei setracta d'in vitg che siemia dalla «gronda» ventira dil turissem. L'ovra ei fatga per orchester, 10 solists, chor mischedau, chor d'affons e saltunzs. En tut fan 150 acturs ed acturas ord l'entira Surselva part da quei musical. La reschia ha Gian Gianotti, ferton che Meinrad Giger smeina la bitgetta da dirigent. L'emprema produziun ha liug ils 20 d'october a Danis. La sala dalla scola nova ei mintga gada fullanada. (Cump. GR, 26-10-1979 e Bündner Tagblatt, 31-10-1979.)

Suita sursilvana da Gion Antoni Derungs

Ils 23 da fevrer dat igl orchester S. Mangen da S. Gagl in concert a Trun sut la direcziun da Mario Schwarz, oriunds da Trun. Denter auter suna el per l'emprema gada la «Suita sursilvana» da prof. Gion Antoni Derungs. Quella cumposiziun ha sco basa 6 veglias canzuns popularas dalla Surselva.

Aluis Casutt expona a Lags

Il december e schaner expona Aluis Casutt, Glion, sias ovras el center cultural Val Signina a Lags/Murschetg. Igl ei l'emprema gada che quella gallaria d'art arva sias portas ad artists indigens. Aluis Casutt ei burgheis da Falera, ei denton carschius si a Glion. Suenter ver fatg igl emprendissadi da pictur ed igl examen da meister eis el seperfectiunaus pli tard alla scola d'art professionala a Turitg. El retuorna a Glion ed arva ina fatschenta da pictur. Suenter che siu fegl ha surpriu quella interpresa sededichescha el puspei a sia vocaziun artistica. Aluis Casutt sesprova dad exprimer en sia ovra il bi ch'ei tenor el d'anflar ella sempladad dallas caussas, en quei che dat strusch en egl, ella natira sezza.

Emprem film romontsch da dessegn animai

L'enconuschenta canzun «Salep e la furmicla» ha animau igl artist Peter Haas da Domat da far in film da dessegn animai. Leutier ha ei duvrau 250 dessegn da

funs e 15 000 entochen 20 000 da fasa. Prof. Gion Antoni Derungs ha arranschau la melodia tenor la canzun populara ed ha cumponiu la musica per instruments. Vid duas scenas han era 13 affons romontschs e 16 da Genevra collaborau. – Ils 22 da november ha liug la premiera dil niev film el kino Rex a Cuera avon in grond ed interessau publicum. Parallelmein ha la Stampa Romontscha era ediu in cudisch davart «Il salep e la furmicla» cun maletgs da Peter Haas e quei en 5 lungatgs: sursilvan, ladin, tudestg, franzos ed engles. (Cump. GR, 27-11-1979).

Sport

Campionadi grischun nordic a Sedrun

Ils 12 e 13 da schaner organisescha il Club da skis Sedrun per la tierza ga il campinadi grischun da skis nordic. Victur dalla cuorsa singula daventa Albert Giger, ferton che Battesta Albin, Puntraschigna/Mustér fa il tierz plaz. Ella cuorsa da staffetta va la squadra da Puntraschigna (Paul Brunner, Albert Brülisauer e Battesta Albin) culla plema. Campiun grischun dils juniors daventa Andy Grünenfelder e campionesa grischuna Karin Thomas.

Fatgs socials

Gimnastica per mummas e pigns (Mupi) en Tujetsch

Dapi igl atun vargau dattan las scolastas Judith Hendry ed Ursula Cathomas gimnastica per mummas e pigns. Mintga mumma astga prender cun ella in ni dus afforis da treis entochen 6 onns. Ella muossa ils exerchezis e fa sezza part da quels tenor las instrucziuns dallas mussadras. Quei promova in bien contact denter mumma e pign, sviluppescha la lingeradad, la curascha e la perseveronza digl affon.

Cuors regional da lavinas sil Lucmagn

Ils 25 e 26 da schaner realisescha la secziun Péz Terri ensemen cun las vischnaucas dalla Surselva in cuors per purtar agid a disgraziai entras lavinas. Sut la direcziun da Pius Condrau fan 80 umens part da quella instrucziun sil territori dil Lucmagn.

Exposiziun davart la vegliadetgna

Il december presenta la Pro Senectute a Glion ed a Mustér ina exposiziun davart la vegliadetgna sut il motto: «La vegliadetgna ei nies futur». Ella consista da maletgs, skizzas e statisticas sco era d'ina revista sonora. Ins sa era prender envesta da

lavurs da concurrenza davart il tema «Vegliadetgna» fatgas da scolars da Sedrun, Trun, Glion e Val.

Termagliera per ils affons dalla Lumnezia

Il 20 da november inaugurescha il district lumnezian dalla Pro Juventute ina termagliera per affons. Ei setracta d'ina collecziun da 350 termagls che vegnan empristai als affons durant 2 entochen 4 jamnas per ina recumbensa da 50 cts. entochen 1 franc. In bus cun l'inscripziun «Termagliera ambulonta – Pro Juventute» transporta ils termagls d'in vitg a l'auter. Iniziants da quella idea originala ein Ursula Caduff, Valgronda, Lucia Foppa, Vignogn ed Egmund Heisch, Uors/Cumbel.

«Termagliera»

Scola

Il scolars reals da Medel van a Mustér

Il 10 da mars decida la vischnaunca da Medel da sliar lur scola manuala e da schar ir lur scolars ella scola reala a Mustér. Il motiv ei ch'il diember dils scolars va anavos considerablamein ils proxims onns. Enconuschentamein van ils scolars secundars gia dapi in per onns a Mustér a scola.

Cant per la populaziun

Igl atun organischescha la Romania ina instrucziun davart las canzuns popularas. Ils 22 d'october salva dr. Alfons Maissen in referat pertuccont quei tema. Ils 5 ed ils 19 da november realiseschan ils scolasts Giusep Decurtins e Giachen Degonda exerchezis da cant ord il niev cudisch da canzuns «Il Grisch». Tut las occasiuns che han liug ella Casa Depuoz Trun han in bien resun tier la populaziun.

Scolaziun da carschi ella Lumnezia

La gruppa da lavur per scolaziun da geniturs en Lumnezia cuntinuescha sia lavur organisond la fin da november duas seras dedicadas al tema «Advent – aunc ozildi». A caschun dall'emprema sentupada plaida dr. Ursicin Gion Geli Derungs davart il tema numnau. La secunda sera presentan las duas soras da Glion, Tomasina Lardi e Maria Vincenz sco era Christa Sturzenegger, Uors ideas, co scaffir a casa ina atmosfera da Nadal: ornaments d'Advent cun ragischs, dascha, scorsas e flurs, calender d'Advent, steilas, ornar candeilas etc.

Politica

Nova constituziun communal per Trun

Ils 21 da december acceptan ils votants da Trun ina nova constituziun. Quella ei vegnida preparada d'ina cumissiun sut il presidi da lic. fil. Giusep Decurtins. Las midadas principalas muntan l'introducziun dil sistem parlamentar e dalla urna per certas elecziuns e votaziuns (leschas). – La radunonza da vischnaunca vegn denton aunc mantenida en diember reduciu. – Suententer l'approbaziun han las elecziuns dalla suprastanza communal, dalla cumissiun da gestiun e dil cussegl da vischnaunca (parlament) liug all'urna. Quel ha ussa pli grondas competenzas che avon. Sco empren president da quei gremium elegian ils cussegliers Fidel Alig.

La Corporaziun da vischnauncas Surselva daventa pli gronda

Dapi igl atun vargau fan era Medel e Trin part dalla dismessa da rumians dalla Corporaziun da vischnauncas Surselva. Aschia cumpeggia quella instituziun regiunala quasi tut las vischnauncas dalla Surselva.

Il mistral dalla Lumnezia vegn relaschaus

L'entschatta december relai la Dertgira cantunala il mistral dalla Lumnezia, Balzer Caduff, damai ch'el ha buca liquidau las numerusas pendenzas, malgrad ch'el ei vegnius admonius diversas gadas. Quella strentga mesira vegn prida per l'em-

prema gada el Grischun. Las obligaziuns e cumpetenzas digl uffeci circuital dalla Lumnezia van vi sin il vicemistral Balzer Caviezel, Vella.

Informaziun politica a Vella

Da miez october presenta cuss. gov. dr. Donat Cadruvi siu departement e sia lavur als commembers dalla Partida cristiandemocratica dalla Lumnezia a Vella. In dils principals temas pertucca secapescha las vias. Il referent fa denton era menziun dil provediment d'energia. – Dr. Cadruvi beneventa tals inscunters che possibilite-schan in dialog denter Regenza e pievel.

Dumeni Columberg – cusseglier naziunal

A caschun dallas elecziuns dil cussegl naziunal dils 21 d'october tscharna il suveran grischun ils suandonts 5 representants: Toni Cantieni (pcd, 20 483), dr. *Dumeni Columberg* (pcd, 18 630), dr. *Martin Bundi* (soc. dem., 17 500), dr. Christian Jost (lib., 13 674) e dr. Ulrich Gadiant (part. pop., 10 904). Ina sorpresa munta il bien resultat da Dumeni Columberg, damai che certs adversaris havevan vuliu impedir sia elecziun fagend inserats e fegls sgulonts encunter el. Ina secunda sorpresa ei che la partida populara svizra, ils anteriurs democrats, fan las pli paucas vuschs. Quei deriva probabel dil fatg ch'els havevan fatg duas gliestas. In resultat honorific fa era nies secund representant sursilvan, dr. Martin Bundi. Empau disletg ha ant. cuss. gov. Jakob Schutz ch'ei buca vegnius confirmaus pli sco cusseglier naziunal.

Ulrich Gadiant – niev cusseglier dils stans

Ils 10 da fevrer elegian ils votants grischuns dr. Ulrich Gadiant (part. pop.) sco niev cusseglier dils stans. El ei successur da dr. Leon Schlumpf ch'ei vegnius cusseglier federal igl atun vargau. Dr. Gadiant obtegn 20 038 vuschs, ferton che siu concurrent liberal, dr. Christian Jost, Tavau, fa 10 744. Suentar che la Partida cristiandemocratica haveva dau la parola da sustener il candidat dalla Partida populara, era ei da spitgar che dr. Gadiant vegni eligius. La gronda differenza da vuschs munta denton ina sorpresa.

Resultats dalla Surselva

	Gadiant	Jost
Cadi	2234	372
Foppa	1021	335
Lumnezia	1234	251
Rueun	597	157
Stussavgia	149	35
Trin	584	313

Economia

Niev directur dalla Fabrica da ponn a Trun

La fin da schaner elegia il cussegl d'administraziun dalla Fabrica da ponn Trun lic. oec. Cleto De Pedrini dad Arvigo sco niev directur. El ei staus engaschus entochen ussa en in post da direcziun ella Fabrica da cabels Dätwyler ad Altdorf. Ussa succeda el a Paul J. Müller ch'era vegnius engaschus provisoricamein entochen che la sanaziun dalla fabrica ei stada terminada. Era Silvio Degonda demissiunescha sco vicedirectur e serenda a Lucerna per surprender la direcziun dalla controlla da finanzas dil marcau.

15 onns Interpresa frars Carigiet Breil

1979 sa l'interpresa frars Carigiet SA Breil festivar il giubileum da 15 onns. Ella occupescha oz 126 collaboraturs, da quels ein 56 stagionals. Tut las posiziuns da cader ein occupadas dad indigens. Meinafatschenta ei Faustin Carigiet.

1967 ha la firma entschiet cun la surbaghegiada da casas da vacanzas sur Breil. Entochen ussa ein 17 casas cun 94 letgs vegnidas baghegiadas. En ina ulteriura etappa vulan las Immobiliarias SA Campliun ereger aunc entuorn 20 casas. – L'interpresa Carigiet ha era realisau auters projects impurtonts sco per exempel igl institut ed internat dallas soras dominicanas a Glion, igl indrez da gimnastica e schurmetg civil dalla vischnaunca da Breil sco era ina part dalla via d'untgida a Tavanasa. (Cump. GR, 6-11-1979).

Nova ovra electrica a Lumbrein

Dapi ils 25 da schaner ei la nova centrala electrica da Lumbrein en funcziun. Ella sesanfla a Schanau-sut ed ha ina prestaziun annuala dad 1 mill. e 300 000 kilowatts. Quei ei quasi sufficient per curclar il consum dallas vischnauncas da Lumbrein e Vrin. La nova ovra electrica ha custau ver 1,3 mill. che la vischnaunca ha finanziau senza subvenziuns, denton cun agid dalla ulivaziun intercomunala dil Cantun, cun in credit d'investiziun senza tscheins dalla Confederaziun e cun ina summa da 100 000 frs. dalla vischnaunca da padrinadi da Zollikon.

Encunter l'arrundaziun

Ils 10 da fevrer snegan ils vischins da *Medel* da gidar a finanziau ina eventuala societad da megliuraziun. Era ils proprietaris da fons da *Sumvitg* e *Cumpadials* fieran ils 23 da fevrer la realisaziun dalla arrundaziun sin lur territori. Avon la radunonza haveva ei dau hanadas discussiuns. (Cump. GR, 22 e 29-2-1980)

Niev restaurant dalla Societad «Péz d'Artgas»

L'entschatta schaner inaugurescha la Societad «Péz d'Artgas» siu niev restaurant «La Canorta». El sesanfla ella «Alp dado» sin territori da Vuorz e dat suttetg a ver 200 hosps. Plinavon han 200 personas plaz silla terrassa.

Prospect per la regiun Alpsu

La regiun Alpsu che cumpeglia las vischnauncas dad Andermatt, Tujetsch, Mustér e Medel edescha in prospect che ha sco motto «Vacanzas senza cunfins». Ins ha era fatg quei prospect en vesta alla partecipaziun alla exposiziun turistica ad Essen che cuozza dils 13 entochen ils 21 d'october.

Novas fatschentas per distribuir rauba da baghegiar ella Surselva

Sin iniziativa da Cristian Schnoz e Cristian Candreia vegn fundau l'entschatta da 1979 ina fatschenta per distribuir rauba da baghegiar. Las fatschentas sursilvanas san retrer da cheu praticamein tut il material giavischau, naven dallas tievlas entochen allas guotas ed ils mantials da plievgia. Ils impressaris san medemamein retrer maschinas da construcziun e quei era mo a tscheins. Ella filiala a Mustér ein plitost products da scrinari, ferton ch'il magazin da Glion cuntegn per gronda part material per la construcziun da crap. Ils 5 e 6 d'october han ins saviu seperschua-der dalla buna purschida a caschun d'in di dallas portas aviartas. Avon entgin temps ha era ina fatschenta da semeglionta natira, numnadamein ina filiala da «Baubedarf Zürich» aviert in magazin a Glion.